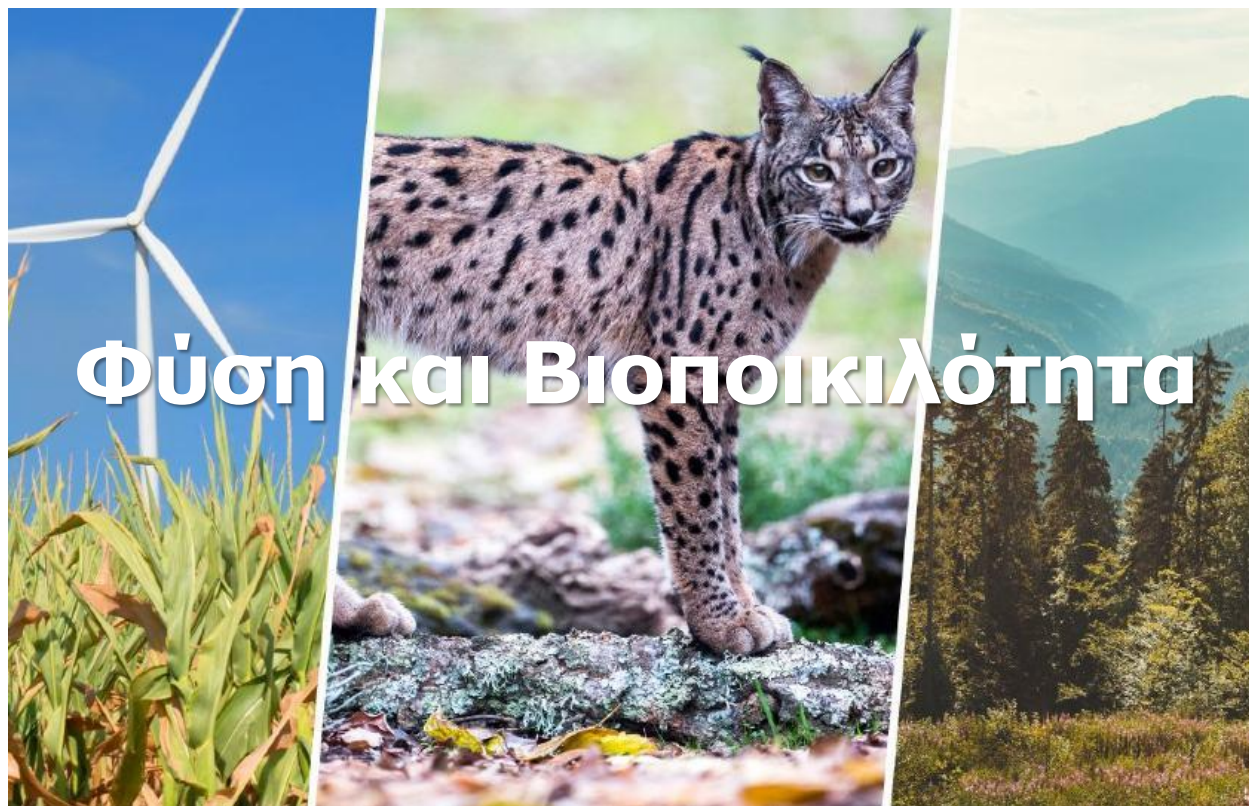

Life
Cyclamen

Φύση και Βιοποικιλότητα

Μαριλένα Παπασταύρου
Εθνικό Σημείο Επαφής Κύπρου
mpapastavrou@environment.moa.gov.cy

LIFE Info Day 19 Ιουνίου, 2023

Υπο-πρόγραμμα «Φύση και Βιοποικιλότητα» '21-'24

Ειδικοί στόχοι:

- ❖ Η επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και πολιτικής για τη φύση και τη βιοποικιλότητα και η συμβολή στη βάση γνώσεων και στην εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ άλλων, μέσω της υποστήριξης του Δικτύου Natura 2000
- ❖ Η βελτίωση της διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, ειδικά μέσω της ενίσχυσης ικανοτήτων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, αλλά και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών
- ❖ Η άμεση και μεγάλης κλίμακας χρήση επιτυχημένων λύσεων/προσεγγίσεων στην εφαρμογή της σχετικής Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και πολιτικής, μέσω αναπαραγωγής αποτελεσμάτων, ενσωμάτωσης σχετικών στόχων σε άλλες πολιτικές αλλά και σε πρακτικές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, κινητοποίηση επενδύσεων και βελτίωση πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

SAP για Φύση & Βιοποικιλότητα LIFE 2021-2024

LIFE-2023-SAP-NAT € 148.4 εκ.

- ✓ **Τυπικά Έργα Δράσης – Standard action projects (SAPs)**
- ✓ **LIFE-2023-SAP-NAT-NATURE (Nature & Biodiversity) ~ 30 έργα (€2-13 εκ.)**
- ✓ **LIFE-2023-SAP-NAT-GOV (Nature Governance) ~ 2 έργα (€1-2 εκ.)**

Προθεσμία λήξης υποβολής προτάσεων: 6 Σεπτεμβρίου 2023 – 17:00 CET (Brussels)

Προτεραιότητες Πολιτικής για “Φύση και Βιοποικιλότητα”

Προτεραιότητα Πολιτικής 1.

Ο βαθμός στον οποίο η πρόταση συμβάλλει στους στόχους της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τη φύση & βιοποικιλότητα (Οδηγίες Πτηνών και Οικοτόπων) και του κανονισμού 1143/2014 για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.

Ο βαθμός στον οποίο η πρόταση συμβάλλει στους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα για το 2030 για ένα Διευρωπαϊκό Δίκτυο Φύσης και το Σχέδιο Αποκατάστασης της ΕΕ

Περιοχές
Παρέμβασης που
απαιτούν
συγκεκριμένους
και μετρήσιμους
(SMART)
στόχους βάσει
αποτελεσμάτων

Περιοχή Παρέμβασης 1:

“Χώρος για τη φύση” -
χωρικά μέτρα διατήρησης
και αποκατάστασης

ΠΠ2: “Διαφυλάσσοντας

τα είδη μας” - μέτρα που
στοχεύουν συγκεκριμένα
είδη

Κάθε πρόταση που εμπίπτει σε τουλάχιστον μία από τις δύο Περιοχές Παρέμβασης και σε τουλάχιστον μία από τις δύο Προτεραιότητες Πολιτικής θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί μέσω ενός Standard Action Project στο πλαίσιο του LIFE Φύση και Βιοποικιλότητα

2 Περιοχές Παρέμβασης

«Χώρος για τη φύση»

Περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της κατάστασης των ειδών ή των τύπων οικοτόπων μέσω **χωρικών μέτρων διατήρησης ή αποκατάστασης**

Space for
Nature

«Διαφυλάσσοντας τα είδη μας»

Περιλαμβάνει δράσεις που **στοχεύουν στη βελτίωση της κατάστασης των ειδών** (ή, στην περίπτωση χωροκατακτητικών ξενικών ειδών, στη μείωση των επιπτώσεών τους) μέσω οποιωνδήποτε σχετικών δράσεων εκτός των χωρικών μέτρων διατήρησης ή αποκατάστασης.

Safeguarding
our species

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ: Τα SAP πρέπει να είναι SMART!

- S** Specific Συγκεκριμένα – να στοχεύουν συγκεκριμένο χαρακτηριστικό που χρήζει βελτίωσης
- M** Measurable Μετρήσιμα – να υπάρχει ποσοτικοποίηση / δείκτες προόδου
- A** Assignable Να μπορούν να αποδοθούν σε κάποιον – καθορισμός υπευθύνου
- R** Realistic Ρεαλιστικά – ποια αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν
- T** Time-related Χρονικά δεσμευτικά με βάση χρονοδιάγραμμα

Πότε δίνεται προτεραιότητα; (1η βαθμίδα προτεραιότητας)

- Σε προτάσεις που στοχεύουν σαφώς ενδιαιτήματα ή είδη σε δυσμενή και φθίνουσα κατάσταση διατήρησης, ιδίως όταν η κατάστασή τους είναι δυσμενής κακή και φθίνουσα (U2-) τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και στο εθνικό βιογεωγραφικό επίπεδο όπου πραγματοποιείται το έργο βάσει των πιο πρόσφατων αξιολογήσεων εκθέσεων του Άρθρου 17.
- Για είδη πτηνών, καθώς και για είδη και ενδιαιτήματα που δεν καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τη Φύση, δίδεται **προτεραιότητα σε προτάσεις που στοχεύουν σαφώς σε είδη ή ενδιαιτήματα που ανήκουν σε κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου εξαφάνισης** (ιδίως: απειλούμενα ή χειρότερα / endangered or worse στους σχετικούς Κόκκινους Καταλόγους Οικοτόπων ή Ειδών της ΕΕ (ή, για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη) ή στις παγκόσμιες Κόκκινες Λίστες της IUCN.

SAPs «Φύση και Βιοποικιλότητα»

- Αντιπροσωπεύουν τα παραδοσιακά έργα LIFE NAT/BIO (best-practice, demo, innovation)
- **60%** μέγιστο ύψος E.E. συγχρηματοδότησης. Κατ' εξαίρεση και μόνο εφόσον προσφέρουν συγκεκριμένα και άμεσα οφέλη για είδη/ ενδιααιτήματα μπορεί να φτάσει το:
  - ✓ **67%** ύψος E.E. συγχρηματοδότησης σε έργα με κύρια εστίαση τόσο σε είδη/ενδιααιτήματα προτεραιότητας όσο **και** σε είδη/ενδιααιτήματα μη προτεραιότητας (δεδομένου ότι τα είδη/ενδιααιτήματα προτεραιότητας είναι το επίκεντρο του προτεινόμενου έργου)
  - ✓ **75%** σε έργα που στοχεύουν αποκλειστικά είδη/ενδιααιτήματα προτεραιότητας

75% σε SAPs NAT/BIO

Εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. Αφορούν **τύπους οικοτόπων ή είδη προτεραιότητας** για την εφαρμογή της οδηγίας για τους οικοτόπους, όπως αυτά καταγράφονται στα σχετικά παραρτήματα της οδηγίας
2. Αφορούν **είδη πτηνών** που θεωρούνται «**προτεραιότητας** για χρηματοδότηση» από την Ornithological Committee σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας για τα πτηνά της ΕΕ
3. Αφορούν οποιονδήποτε **τύπο οικοτόπου ή είδος της οδηγίας των οικοτόπων**, του οποίου η **Κατάσταση Διατήρησης έχει αξιολογηθεί ως Μη Ικανοποιητική - Κακή και με φθίνουσα τάση (U2-)** στις πιο πρόσφατες διαθέσιμες αξιολογήσεις βιογεωγραφικής περιοχής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο

75% σε SAPs NAT/BIO

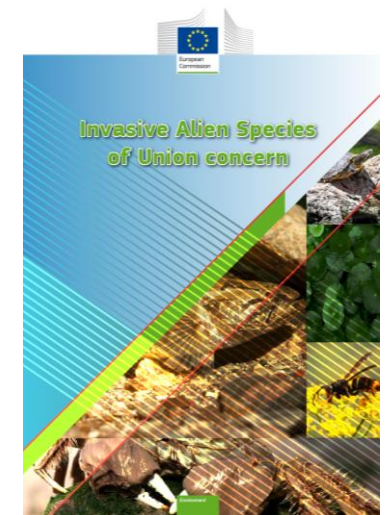
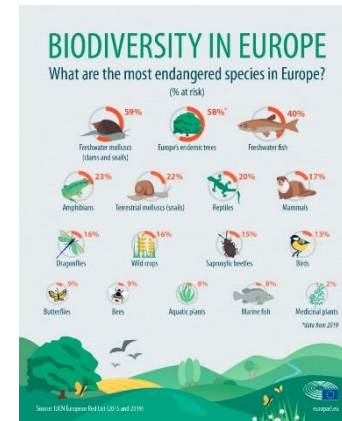

Εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

4. Αφορούν οποιονδήποτε **τύπο οικοτόπου ή είδος** (εκτός από είδη πτηνών) του οποίου το καθεστώς απειλής σε επίπεδο ΕΕ έχει αξιολογηθεί ως "**κινδυνεύον**" (**EN**) ή **χειρότερο** στην πιο πρόσφατη δημοσιευμένη έκδοση **Κόκκινων Καταλόγων για τα ευρωπαϊκά** είδη και τύπους οικοτόπων
5. Αφορούν οποιονδήποτε άλλο **τύπο οικοτόπου ή είδος** σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τους ευρωπαϊκούς Κόκκινους Καταλόγους, των οποίων το καθεστώς απειλής έχει αξιολογηθεί ως «**κινδυνεύον**» (**EN**) ή **χειρότερο** στην πιο ενημερωμένη έκδοση του **Παγκόσμιου Κόκκινου Καταλόγου** ειδών ή τύπων οικοτόπων της **IUCN**

Πολιτικές Προτεραιότητας (2η βαθμίδα προτεραιότητας)

- Νομοθεσία για τη Φύση ([Οδηγία των Οικοτόπων](#) & [Οδηγία των Πτηνών](#))
- Κανονισμός για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη [Regulation \(EU\) 1143/2014](#)
- [Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030](#)

Πότε δίνεται προτεραιότητα; (2η βαθμίδα προτεραιότητας)

1. Προτεραιότητες LIFE & Οδηγίες Πτηνών και Οικοτόπων

- ❖ Σε σχέση με την Περιοχή Παρέμβασης «**Χώρος για τη Φύση**», δίνεται προτεραιότητα σε έργα που εστιάζουν τις δράσεις τους στην υλοποίηση καθορισμένων Στόχων Διατήρησης για τους τόπους του Δικτύου Natura 2000, βελτιώνοντας την κατάσταση των ειδών/οικοτόπων για τους οποίους έχουν οριστεί οι τόποι αυτοί.
- ❖ Σε σχέση με την Περιοχή Παρέμβασης «**Διαφυλάσσοντας τα είδη μας**», δίνεται προτεραιότητα σε έργα που εστιάζουν τις ενέργειές τους στη **μείωση της ανθρωπογενούς θνησιμότητας** αυτών των ειδών (π.χ. δηλητηρίαση, παράνομη θανάτωση, παρεμπόδιση αλιεύματα), πρόληψη των συγκρούσεων των ενδιαφερομένων, βελτίωση της αποδοχής και προώθηση της συμβίωσης με προστατευόμενα είδη.
- ❖ Επιπλέον, προτεραιότητα θα δοθεί σε συγκεκριμένα είδη/οικότοπους με Μη Ικανοποιητική Κατάσταση Διατήρησης (συμπεριλ. ειδών των Παραρτημάτων IV και V της Οδηγίας των Οικοτόπων) που εμπίπτουν στην Προτεραιότητα Πολιτικής 2 Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα

Πότε δίνεται προτεραιότητα; (2η βαθμίδα προτεραιότητας)

2. Προτεραιότητες LIFE & Κανονισμός για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη

- ❖ **Χωροκατακτητικά ξενικά είδη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος** σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 **ή/και χωροκατακτητικά ξενικά είδη Κράτους Μέλους ή περιφερειακής ανησυχίας** σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 11 του κανονισμού αντίστοιχα.
- ❖ **Άλλα χωροκατακτητικά ξενικά είδη** που επηρεάζουν αρνητικά την κατάσταση διατήρησης ή τις τάσεις των ειδών και των τύπων οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος (ιδίως εντός του δικτύου Natura 2000), άλλα απειλούμενα είδη που προστατεύονται από τη νομοθεσία της ΕΕ ή είδη που περιλαμβάνονται σε ενωσιακούς ή παγκόσμιους Κόκκινους Καταλόγους απειλούμενων ειδών.

Πότε δίνεται προτεραιότητα; (2η βαθμίδα προτεραιότητας)

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

- α) Δημιουργία συνεκτικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών
- β) Εφαρμογή στόχων της ΕΕ για την αποκατάσταση ειδών και ενδιαιτημάτων
- γ) Αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων πλούσιων σε άνθρακα / Αποτροπή και μετριασμός φυσικών καταστροφών
- δ) Βελτίωση της υγείας και ανθεκτικότητας των διαχειριζόμενων δασών
- ε) Αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών
- στ) Επαναφορά της φύσης στις καλλιεργούμενες εκτάσεις
- ζ) πρασίνισμα αστικών και περιαστικών περιοχών
- η) Ενσωμάτωση της αξίας της φύσης στη λήψη αποφάσεων

Σημαντικά σημεία...

- ✓ Περισσότερη χρηματοδότηση σε άλλους τύπους έργων → προϋπολογισμός SAPs παραμένει σταθερός
- ✓ Μεγαλύτερη έμφαση σε είδη/ενδιαϊτήματα των οποίων το καθεστώς προστασίας έχει αξιολογηθεί ως "κινδυνεύον" / ή χειρότερο (συμπεριλαμβανομένων αυτών που δεν καλύπτονται από τις ευρωπαϊκές νομοθεσίες για τη φύση (υπάρχουν κατά περίπτωση αποκλίσεις)
- ✓ Αμιγώς έργα επικοινωνίας/ ευαισθητοποίησης δεν είναι επιλέξιμα, ούτε έργα που εστιάζονται σε παρακολούθηση ή καταγραφές.
- ✓ Ποικιλία θεμάτων διακυβέρνησης καλύπτονται πλέον κυρίως στο πλαίσιο των SNAPs που εξαιρούνται της παρουσίασης.
- ✓ Προϋπόθεση για τα έργα είναι να θέτουν συγκεκριμένους και μετρήσιμους (SMART) στόχους βάσει αναμενόμενων αποτελεσμάτων!

Στόχοι LIFE-2023-SAP-NAT-GOV

- Προώθηση της αποτελεσματικής συμμετοχής του κοινού και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τη φύση και τη βιοποικιλότητα
- Δημιουργία νέων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων δικτύων επαγγελματιών ή εμπειρογνομόνων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης
- Καθιέρωση ή βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων και της κατάρτισης σχετικά με τη φύση και τη βιοποικιλότητα
- Ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών και πολιτικών ή/και ανάπτυξη και χρήση καινοτόμων εργαλείων και δράσεων παρακολούθησης και επιβολής της συμμόρφωσης με δεσμευτικά μέσα της ΕΕ.
- Βελτίωση των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν οι δημόσιες αρχές
- Συνεργασία με πολίτες και άλλους σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Πρόγραμμα LIFE: https://cinea.ec.europa.eu/life_en

Βάση έργων LIFE: <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/search>

Βάση δημοσιεύσεων LIFE: https://cinea.ec.europa.eu/life/life-publications_en

Natura 2000: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

Natura2000Viewer: <http://natura2000.eea.europa.eu/>

Natura2000database: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

Habitats Directive (92/43/EEC): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>

Birds Directive (2009/147/EC): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009L0147>

LIFE Priority birds (agreed by Ornithologists Committee): https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/life_priority/index_en.htm

Article17'Viewer: <https://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>

Article12'Viewer: <https://bd.eionet.europa.eu/article12/>

European Red List of Habitats: http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/redlist_en.htm

IUCN Red List of Species: <http://www.iucnredlist.org/>

IAS Regulation: [Regulation \(EU\) 1143/2014 on invasive alien species](#)

Environmental Compliance Assurance: https://ec.europa.eu/environment/legal/compliance_en.htm

Ευχαριστώ πολύ!

Μαριλένα Παπασταύρου
Εθνικό Σημείο Επαφής Κύπρου

mpapastavrou@environment.moa.gov.cy

+357 22408926

